

DECIZIE

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Tamara Chișca-Doneva, Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Valeriu Oloinic,
în pricina civilă la cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată
„Transvio” în proces de insolvență, Dorin Ciobanu, împotriva lui Valeriu
Oloinic cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei,
împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2016, prin care
cererea de validare a popririi a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 16 iulie 2014, SRL „Transvio” s-a adresat instanței de insolvență cu
cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de sine
însuși, invocând incapacitatea de plată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2014 a fost admisă spre
examinare cererea introductivă a SRL „Transvio” privind intentarea procesului de
insolvență.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2014 a fost intentat
procesul de insolvență în privința SRL „Transvio”, fiind desemnat în funcția de
administrator al insolvenței ÎI „Ciobanu Dorin”, deținătorul certificatului nr.
11550 eliberat la 10 noiembrie 2008.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2015 a fost intentat față
de SRL „Transvio” (IDNO - 1008600004674, sediul - mun. Chișinău, str. Alba
Iulia nr.85/2 of. 16) procedura de faliment și a desemnat administratorul autorizat
Ciobanu Dorin în funcția de lichidator al societății insolvente.

În cadrul procedurii de faliment lichidatorul Ciobanu Dorin a înaintat o
cerere, prin care a solicitat validarea popririi asupra automobilului de marca „Dacia
Logan” nr./î CMF 023, ce face parte din masa debitoare a SRL „Transvio” și
revendicarea acestui automobil din posesia terțului poprit Valeriu Oloinic, iar în
cazul în care acest automobil nu se mai află în posesia terțului poprit sau nu mai
poate fi preluat în natură, încasarea în beneficiul SRL „Transvio” de la terțul poprit
a mijloacelor bănești în sumă de 36.650 lei, care constituie contravaloarea
automobilului nominalizat.

Întru argumentarea cerințelor sale, lichidatorul a menționat, că potrivit informației nr. 08/4789 eliberate de ÎS „CRIS Registru” la data de 31.10.2014 după SRL „Transvio” sunt înregistrate cu drept de proprietate privată 64 de unități de transport, care la 02 februarie 2015 au fost anunțate în căutare de către instanța de insolvență, pe motivul că în urma inventarierii nu a fost posibilă determinarea locului de amplasare a acestor automobile și respectiv nu au fost cunoscute persoanele terțe care le posedă în realitate aceste unități de transport.

Sușține că, în vederea identificării posesorilor de vehicule incluse în masa debitoare a SRL „Transvio” (în faliment) și anunțate în căutare de către instanța de insolvență, lichidatorul la data de 30 septembrie 2016 a interpellat stațiile de testare tehnică, privind datele referitoare la ultima inspecție tehnică efectuată la vehiculele anunțate în căutare, precum și datele referitoare la posesorii de vehicule care au prezentat aceste automobile la stația de testare tehnică pentru inspecție.

Afirmă că, la 05 octombrie 2016 stația de testare tehnică „Auto Revizor-Centru” SA a prezentat lichidatorului rapoartele date din 11 martie 2014 și 11 septembrie 2014 privind verificarea tehnică a automobilului de marca „Dacia Logan”, cu numărul de înmatriculare CMF 023, care este unul din automobilele incluse în masa debitoare a SRL „Transvio” (în faliment) și anunțate în căutare.

Relevă că, conform rapoartelor de verificare tehnică nominalizate, proprietarul automobilului „Dacia Logan” nr./î CMF 023 este SRL „Transvio”, iar posesorul care a prezentat acest automobil spre verificare tehnică figurează Valeriu Oloinic.

Menționează că, în vederea înființării popririi, lichidatorul a înaintat la adresa terțului poprit somație, prin care i-a adus la cunoștință despre faptul înființării popririi și a solicitat, ca în termen de 5 zile de la data comunicării popririi să predea automobilul poprit sau să achite la contul de acumulare a lichidatorului contravaloarea acestui automobil în sumă de 36 650 lei.

Indică lichidatorul, că la data înaintării cererii de validare a popririi, terțul poprit nu a restituit în masa debitoare a societății insolvente automobilul poprit și respectiv nu a achitat pe contul de acumulare a lichidatorului contravaloarea acestui automobil și nu a consemnat suma datorată.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2016 a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Transvio”, în proces de insolvență, Dorin Ciobanu împotriva terțului poprit Valeriu Oloinic privind validarea popririi înființată asupra automobilului de model „Dacia Logan” nr./î CMF 023, tipul caroseriei –Autoturism Universal, nr. motorului UC45132, nr. caroseriei UU1KSDAD538150271, anul fabricării 2007, culoarea alb, ce face parte din masa debitoare a SRL „Transvio”, în proces de faliment, și asupra mijloacelor bănești în sumă 36650 lei deținute în proprietate de către terțul poprit, care constituie contravaloarea automobilului nominalizat, în cazul în care acesta nu se mai află în posesia terțului poprit, sau nu mai poate fi preluat în natură.

A fost validată poprirea „SRL „Transvio” în proces de insolvență către terțul poprit Valeriu Oloinic înființată asupra automobilului de model „Dacia Logan” nr./î CMF 023, tipul caroseriei –Autoturism Universal, nr. motorului UC45132, nr. caroseriei UU1KSDAD538150271, anul fabricării 2007, culoarea Alb, ce face parte din masa debitoare a SRL „Transvio”, în proces de faliment, și asupra mijloacelor bănești în sumă 36650 lei deținute în proprietate de către terțul

poprit Valeriu Oloinic, care constituie contravaloarea automobilului nominalizat, în cazul în care acesta nu se mai află în posesia terțului poprit, sau nu mai poate fi preluat în natură.

A fost dispusă revendicarea din posesia terțului poprit Valeriu Oloinic cu predarea în masa debitoare a SRL „Transvio”, în proces de faliment, a automobilului de model „Dacia Logan” nr./î CMF 023, tipul caroseriei –Autoturism Universal, nr. motorului UC45132, nr. caroseriei UU1KSDAD538150271, anul fabricării 2007, culoarea alb sau încasarea în beneficiul SRL „Transvio”, în proces de faliment, de la terțul poprit a mijloacelor bănești în sumă de 35650 lei, care constituie contravaloarea automobilului nominalizat, în cazul în care acesta nu se mai află în posesia terțului poprit sau nu mai poate fi preluat în natură. A fost încasat de la terțul poprit Valeriu Oloinic în folosul statului taxa de stat în sumă de 1099,50 lei.

La 22 decembrie 2016, Valeriu Oloinic a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2016, cerând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de insolvabilitate cu restituirea pricinii spre rejudecare, sau emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii cu privire la validarea popririi.

Recurentul Valeriu Oloinic în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de insolvabilitate, o consideră neîntemeiată și emisă cu aprecierea eronată a materialului probator administrat, precum și a aplicat eronat și interpretat greșit legea materială relevantă cazului din speță.

Consideră că la emiterea hotărârii instanța de insolvabilitate l-a lipsit de posibilitatea de a-și apăra drepturile și interesele sale în cadrul unui proces bazat pe principiul contradictorialității.

Totodată consideră că în cazul din speță nu poate avea calitatea de terț poprit în dosarul de insolvabilitate a SRL „Transvio” deoarece a fost doar angajat la întreprinderea respectivă în calitate de șofer taximetrist și nu are nici o tangență cu automobilul de model „Dacia Logan”, nr. de înmatriculare CMF 023 nr. motorului UC45132, nr. caroseriei UU1KSDAD538150271, anul fabricării 2007, culoare alb.

Ca teme de fapt reținut de instanța de insolvabilitate a servit informația prezentată de stația de testare tehnică SA „Auto Revizor-Centru” prin care se confirmă că dânsul a efectuat ultima verificare tehnică a automobilului de model „Dacia Logan” nr./î CMF 023 a fost efectuată la 11 septembrie 2014. Însă lucrând în calitate de taximetrist la întreprinderea dată, în baza foii de parcurs a mers la stația de testare tehnică, la fel cum au procedat și alți taximetriști cu automobilele pe care lucrau, însă proprietar a acestui automobil a fost și a rămas SRL „Transvio”. După ce au încetat raporturile de muncă cu angajatorul a lăsat automobilul la bază întreprinderii și după aceea nu a mai deținut automobilul în posesie.

Astfel, concluzia instanței de insolvabilitate precum că ar poseda acest automobil și trebuie să-l restituie, iar în caz că nu-l posedă să restituie valoarea acestuia, o consideră una total eronată și abuzivă.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

La 14 martie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului lichidatorul SRL „Transvio” în proces de lichidare, Dorin Ciobanu, cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele dosarului și anume din scrisoarea Curții de Apel Chișinău rezultă că la 02 decembrie 2016 a expediat în adresa lui Valeriu Oloinic copia hotărârii din 14 noiembrie 2016, însă la actele pricinii lipsesc date în confirmarea faptului recepționării hotărârii de către Valeriu Oloinic și prin urmare recursul depus de către ultimul la 21 decembrie 2016 se consideră de către instanța de recurs ca fiind depus în termenul prevăzut de lege.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea hotărârii primei instanțe și remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de insolvență din următoarele considerente.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Pe parcursul examinării pricinii s-a stabilit că lichidatorul SRL „Transvio” SRL Ciobanu Dorin a înaintat o cerere, prin care a solicitat validarea popririi asupra automobilului de model „Dacia Logan” nr./î CMF 023, ce face parte din masa debitoare a SRL „Transvio” și revendicarea acestui automobil din posesia terțului poprit Valeriu Oloinic, iar în cazul în care acest automobil nu se mai află în posesia terțului poprit sau nu mai poate fi preluat în natură, încasarea în beneficiul SRL „Transvio” de la terțul poprit a mijloacelor bănești în sumă de 36.650 lei, care constituie contravaloarea automobilului nominalizat.

Fiind investită cu examinarea prezentei pricinii, instanța de insolvență prin hotărârea din 14 noiembrie 2017 a admis cererea înaintată de lichidatorul SRL „Transvio” SRL Ciobanu Dorin cu privire la validarea popririi față de terțul poprit.

În susținerea concluziei sale instanța de insolvență a menționat că de către lichidator a fost prezentat informația stației de verificare tehnică a automobilului model „Dacia Logan” nr./î CMF 023, iar posesorul care a prezentat acest automobil spre verificare tehnică figurează – Valeriu Oloinic. Prin urmare, acesta este ultimul posesor cunoscut, care și urmează să restituie debitorului în automobilul în natură, sau dacă nu există contravaloarea acestuia. A mai reținut prima instanță că Valeriu Oloinic nu a prezentat instanței de judecată și nici lichidatorului probe pertinente și concludente care ar demonstra restituirea bunului proprietarului sau transmiterea acestuia altor persoane terțe.

La caz, instanța de recurs constată că, hotărârea primei instanțe este una nemotivată, iar concluziile sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul existent la dosar, precum și normele de drept ce reglementează acest aspect, fapt ce contravine prevederilor art. 239 CPC și 241 alin. (5) CPC.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Conform art. 2 din Legea insolvenței, poprirea constituie procedura prin care administratorul insolvenței/lichidatorul urmărește bunurile sau sumele datorate debitorului de către a treia persoană.

Conform art. 126 alin.(1) din Legea insolvenței, sânt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sânt datorate debitorului ori sânt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Conform art. 126 alin. (12) din legea sus menționată dacă bunurile mobile datorate debitorului nu se mai află la data validării în posesia terțului sau nu pot fi predate în natură, acesta este obligat, prin hotărâre de validare, la plata contravalorii acestor bunuri, caz în care va fi urmărit direct prin executorul judecătoresc.

Instanța de recurs constată, însă că hotărârea instanței de insolvență a fost emisă fără a fi dată o apreciere corespunzătoare cererii supuse examinării în raport cu materialul existent la dosar și normele de drept ce reglementează acest aspect, precum și cu încălcarea regulilor de administrare și cercetare a probelor, fapt ce a dus la încălcarea principiului contradictorialității, prevăzut la art. 26 Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) și (5) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit informației nr. 08/4789 eliberate de ÎS CRIS „Registru” la data de 31 octombrie 2014, după SRL „Transvio” sunt înregistrate cu drept de proprietate privată 64 de unități de transport, care la 02 februarie 2015 au fost anunțate în căutare de către instanța de insolvență, pe motivul că în urma inventarierii nu a fost posibilă determinarea locului de amplasare a acestor automobile și respectiv nu au fost cunoscute persoanele terțe care le posedă în realitate.

În vederea identificării posesorilor de vehicule incluse în masa debitoare a SRL „Transvio” (în faliment) și anunțate în căutare de către instanța de insolvență, lichidatorul la data de 30 septembrie 2016 a interplat stațiile de testare tehnică, privind datele referitoare la ultima inspecție tehnică efectuată la vehiculele anunțate în căutare, precum și datele referitoare la posesorii de vehicule care au prezentat aceste automobile la stația de testare tehnică pentru inspecție.

La data de 05 octombrie 2016 stația de testare tehnică „Auto Revizor-Centru” SA a prezentat lichidatorului rapoartele din 11 martie 2014 și 11 septembrie 2014 privind verificarea tehnică a automobilului de marca „Dacia Logan”, cu numărul de înmatriculare CMF 023, care este unul din automobilele incluse în masa debitoare a SRL „Transvio” (în faliment) și anunțate în căutare.

Conform rapoartelor de verificare tehnică nominalizate, proprietarul automobilului „Dacia Logan” nr./î CMF 023 este SRL „Transvio”, iar posesorul care a prezentat acest automobil spre verificare tehnică figurează Valeriu Oloinic.

Prin urmare, proprietarul are dreptul să solicite revendicarea proprietății de la terțul poprit și concomitent cu apărarea dreptului de posesie, cererea în revendicare apărării dreptului de folosință și de dispoziție, întrucât proprietarul, neavând în posesie bunul, nu are posibilitatea de a-l folosi și a dispune de el.

Totodată prevederile art. 307 alin. (2) și art.311 alin. (1) Codul civil, stipulează că posesorul de bună-credință va pierde dreptul de a poseda bunul din momentul când a aflat despre formularea cerințelor întemeiate ale titularului dreptului asupra bunului, or, din acest moment posesorul de bună-credință se transformă în posesor de rea-credință, iar dacă titularul dreptului a cerut predarea bunului, atunci posesorul de bună-credință este obligat să transmită bunul persoanei îndreptățite, în caz contrar acesta din urmă va fi în drept să solicite revendicarea bunului în mod forțat.

Instanța de recurs constată că la 12 februarie 2016, lichidatorul SRL „Transvio” Dorin Ciobanu a expediat în adresa lui Valeriu Oloinic somație de înființare a popririi asupra automobilului de model „Dacia Logan” nr./î CMF 023, tipul caroseriei –Autoturism Universal, nr. motorului UC45132, nr. caroseriei UU1KSDAD538150271, anul fabricării 2007, culoarea alb și asupra mijloacelor bănești în sumă 36650 lei care constituie contravaloarea automobilului nominalizat, în cazul în care acesta nu se mai află în posesia terțului poprit, sau nu mai poate fi preluat în natură. Iar, potrivit cererii depuse în instanța de judecată lichidatorul Dorin Ciobanu a înaintata aceleași cerințe.

Reieșind din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, prima instanță judecând pricina a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-se în mod selectiv la unele constatări invocate de lichidatorul debitorului, fără a examina pricina în raport cu probele anexate.

În acest sens, se va remarca că în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei cererii de validare a popririi înaintate, era indispensabil, alături de cele constatate, de a supune cercetării faptul dacă autoturismul Dacia Logan, nr./î CMF 023 există în natură, precum și faptul dacă Valeriu Oloinic îl deține în posesie.

Concluzionând la acest capitol, instanța de recurs menționează că unica probă prezentată de către lichidatorul SRL „Transvio” prin care se pretinde că ar demonstra transmiterea dreptului de posesie asupra automobilului litigios terțului poprit Valeriu Oloinic sunt rapoartele de verificare tehnică a automobilului nominalizat din 11 martie 2014 și 11 septembrie 2014 eliberate de stația de testare tehnică SA „Auto Revizor-Centru”.

Or, conform art. 126 alin. (5) din Legea insolvabilității, în termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor – de la

scadența acestora, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolvenței/lichidator ori să consemneze suma de bani, dacă creanța poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile corporale poprite și să trimită dovada către administratorul insolvenței/lichidator pentru a fi preluate.

Însă, la examinarea pricinii date instanța de insolvență s-a bazat doar pe aprecierea unilaterală a probelor prezentate de către lichidatorul Dorin Ciobanu fără a fi ascultată opinia terțului poprit, care nu a fost prezent în ședința de judecată.

Totodată, instanța de recurs consideră că la actele cauzei lipsesc probe care ar confirma cu certitudine că datoria solicitată de lichidator de la terțul poprit este certa și exigibilă.

Astfel, instanța de recurs consideră că instanța de insolvență urma să verifice în cadrul examinării cauzei date dacă rapoartele de verificare tehnică a automobilului nominalizat, reprezintă probe nepertinente în vederea demonstrării transmiterii dreptului de folosință asupra mijloacelor de transport, proprietar al cărora este debitorul insolvent, având în vedere faptul că acest drept de folosință urmează a fi transmis doar în temeiul unei împuterniciri exprese prin prisma relațiilor de muncă între persoana juridică și persoana fizică care se pretinde că posedă bunurile, sau eventual în temeiul unei procuri sau a unui contract care ar prevedea transmiterea acestui drept de folosință.

Prin urmare, se constată că prima instanță nu a întreprins măsuri în vederea soluționării litigiului apărut prin constatarea unor fapte necesare examinării la care instanța urma să contribuie, or, prin prisma art. 118 alin. (5) CPC, în caz de necesitate instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de insolvență nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Pentru considerentele descrise, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa hotărârea instanței de insolvență și a remite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău ca instanță de insolvență.

Prin prisma prevederilor art. 5 alin. (9) Legea insolvenței, se va reține că în cazul casării unei hotărâri a instanței de insolvență, cu remiterea cauzei la rejudecare, rejudecarea se va face de alt complet al instanței de insolvență.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Valeriu Oloinic.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2016, în pricina civilă la cererea lichidatorului Societății cu răspundere limitată „Transvio”

În proces de insolvență, Dorin Ciobanu, împotriva lui Valeriu Oloinic cu privire la validarea poprii și încasarea datoriei, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru